Vuosikertomus

TILIVUOSI 2018

Puh. 040 754 8047

Metsontie 39B
48220 Kotka

www.kymenlaaksonensijaturvakoti.fi

Sisällys

1. Johdanto ---------- *3*

2. Kansalaistoiminnan monimuotoisuus ---------- *4*

2.1 Vapaaehtoiset ja kokemusasiantuntijat mukana toimintaa toteuttamassa ---------- **4**

2.2 Yhdistys mukana tapahtumien ja koulutuksien järjestämisessä ---------- **4**

2.3 Yhteistyö ja verkottuminen ---------- **5**

3. Seutukunnalliset palvelut ja laadukas toiminta ---------- *6*

3.1 Järjestölähtöinen avopalvelutoiminta ---------- **6**

3.2 Päiväryhmä Untuva ---------- **11**

3.3 Väkivaltatyön palvelukeskus Pysäkki ---------- **11**

3.4 Alvari-perhetyö® ---------- **13**

3.5 Tapaamispaikkatoiminta ---------- **13**

4. Hallinnon ja talouden luotettavuus sekä työyhteisön hyvinvointi ---------- *14*

4.1 Luottamuselimet, johtaminen ja henkilöstö ---------- **14**

4.2. Ammatillinen kehittyminen, työnohjaus ja työhyvinvointi ---------- **15**

4.3 Talous ---------- **16**

5. Tulevaisuuden näkymät ---------- *18*

LIITE: Vuositilasto 2018

1. Johdanto

Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen toimintavuosi 2018 sisälsi monia kohtaamisia, tapahtumia, koulutuksia ja paljon auttamistyötä. Yhdistyksen palveluihin tai vertaisryhmiin osallistui vuoden aikana yli tuhat henkilöä ja muihin tilaisuuksiin reilut 1100 osallistujaa. Asiakastapaamisia oli lähes 4000 ja erilaisia tapahtumia tai koulutuksia järjestettiin 31. Toimintaa pyöritettiin 21 työntekijän, 73 vapaaehtoisen, 10 luottamushenkilön sekä lähes 400 jäsenen yhteistyöllä. Työn taustalla olevat arvot arvostava läsnäolo, voimavarojen näkeminen, lapsen etu ja yhdessä tekeminen näkyvät arjen toiminnassa ja niitä kunnioittaen on hyvä tehdä työtä ja työskennellä vaikeissa elämäntilanteissa olevien lapsiperheiden auttamiseksi.

Vuoden aikana olemme olleet aktiivisesti mukana maakunnassa käynnissä olleessa lasten ja perheiden muutosohjelmassa (Lape) sekä Järjestö 2.0 -hankkeessa varmistamassa, että järjestölähtöisellä auttamisella on paikka myös tulevaisuudessa. Tiivistä yhteistyötä on tehty myös Ensi- ja turvakotien liiton kanssa mm. järjestämällä yhteinen Väkivaltatyön foorumi Kotkaan.

Yhdistyksen strategian mukaiset painopisteet 2018:

- ✓ Kansalaistoiminnan monimuotoisuus
- ✓ Seutukunnalliset palvelut ja laadukas toiminta
- ✓ Hallinnon ja talouden luotettavuus sekä työyhteisön hyvinvointi

Yhdistyksen strategian (2014-2018) toteutumista arvioitiin vuoden aikana niin johtokunnassa, johtoryhmässä, tiimeissä kuin yhdistyksen työntekijöiden ja vapaaehtoisten kehittämispäivässä. Johtokunnan päätöksen mukaisesti seuraava strategia pyritään yhdenmukaistamaan Ensi- ja turvakotien liiton strategian kanssa kuitenkin siten, että siinä on vahvasti esillä kymenlaaksolainen ilme ja tämän alueen ja Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen yhdistyksen erityispiirteet ja -tarpeet.

Kuva. Strategia on hauskaa! Vapaaehtoiset ja työntekijät pelaamassa strategiapeliä yhdistyksen kehittämispäivässä 10.8.2018.

2. Kansalaistoiminnan monimuotoisuus

Yhdistyksen jäsenmäärä oli vuoden 2018 lopussa 372 henkilö- ja viisi yhteisöjäsentä. Uusia henkilöjäseniä yhdistykseen liittyi toimintavuoden aikana v. Jäsenmaksu oli 20 euroa/henkilö ja 50 euroa/yhteisö.

2.1 Vapaaehtoiset ja kokemusasiantuntijat mukana toimintaa toteuttamassa

”Tämä on sydämen asia <3 ja hyvin mieluista toimintaa minulle.”

Yhdistyksessä toimivien vapaaehtoisten työpanos on merkittävä. Vapaaehtoisena toimi 73 henkilöä, jotka antoivat aikaansa vapaaehtoistyöhön 1651 tuntia. Vapaaehtoiset toimivat yhdistyksen tukitoiminnoissa, vertaisryhmätoiminnassa tai palvelujen tuottamisessa ammatillisen henkilöstön rinnalla. Vapaaehtoiset ovat olleet lastenhoitoapuna Tenavatuvassa, ryhmänohjaajina esimerkiksi miesten ryhmän toiminnasta vastasi neljä ja naisten ryhmän kaksi vapaaehtoista ohjaajaa ja isä-lapsikerhon yhtenä ohjaajana toimi vapaaehtoinen isä. Vapaaehtoisdoula -toiminnassa oli mukana 16 vapaaehtoista synnytystukihenkilöä ja eroneuvotoiminnassa yhdeksän eron kokenutta, toimintamalliin koulutettua vapaaehtoista eri puolilta Kymenlaaksoa. Mikrotukipalvelun on hoitanut yksi ammattitaitoinen vapaaehtoistyöntekijä. Myös tapahtumien järjestämisessä, tiedottamisessa, kuljetuksissa, sekä pienissä remonttitöissä on saatu apua vapaaehtoisilta.

Marras-joulukuussa 2018 toteutettiin vapaaehtoisille kysely, jonka tarkoituksena oli selvittää vapaaehtoisten mielipiteitä yhdistyksen vapaaehtoistoiminnasta. Kyselyyn vastasi 17 vapaaehtoista. Suurin osa vastaajista (58,8%) oli ollut mukana yhdistyksen vapaaehtoistyössä 1-5 vuotta. vapaaehtoistyöhön he olivat päätyneet oman asiakkuuden jälkeen (29%), kaverin pyytämänä (24%) tai internet ilmoituksen innoittamana (29%). Yleisin syy, miksi he ovat mukana vapaehtoistyössä on halu auttaa.

”Halu auttaa muita selviämään vastaavanlaisista tilanteista, joihin itse joutunut. Halu saada omat ikävät kokemukset poikimaan jotain hyvää. Halu saada aikaan muutoksia ja kehittää.
jotain pientä tekemistä.”

Vapaaehtoiset ovat kokeneet yhdistyksen työntekijöiltä saadun perehdytyksen ja tuen riittäväksi. Vapaaehtoistyön he kokevat hyvin merkittäväksi, voimaannuttavaksi ja mielekkääksi sydämen asiaksi. Lähes kaikki (16 vastaajaa) kokee, että vapaaehtoistehtävä on heille mieluinen ja sopiva. Yli puolet (53 %) vastaajista on ollut mukana kehittämässä yhdistyksen toimintaa. Kehittämisehdotuksena nousi esiin esimerkiksi kaikille yhdistyksen vapaaehtoisille järjestettävät yhteiset tapahtumat, kokemusasiantuntija koulutus, tiedotuksen lisääminen some-kanavien kautta sekä mahdollisuus yksittäisiin vapaaehtoistöihin, jotka eivät vaadi pidempää sitoutumista. (Lähde: Kysely Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen vapaaehtoisille 11-12/2018)

2.2 Yhdistys mukana tapahtumien ja koulutuksien järjestämisessä

Yhdistys järjesti yksin tai yhdessä muiden toimijoiden kanssa vuoden aikana erilaisia tapahtumia, koulutuksia tai toiminnan esittelyjä 31. Kohderyhmänä olivat lapset ja perheet erilaisissa elämäntilanteissa, yhteistyökumppanit tai opiskelijat. Tapahtumiin osallistui yhteensä 925 osallistujaa. Yhdistyksen toimintaa esiteltiin yhdeksän kertaa ja osallistujia tilaisuuksissa oli 177. Kaikille avoimia Eroneuvotilaisuuksia oli yhdeksän ja niihin osallistui 29 henkeä.

Koulutukset

Aika	Koulutus	Osallistujat
Tammi-kesäkuu 2018	Prosessikoulutus eroneuvovapaaehtoisille	11
22.-23.8.2018	Valtakunnallinen väkivaltatyön foorumi, Kotkan Höyrypanimo	196
1.9.2018	Koulutus vapaaehtoisdoulille, Pulsan asema	4
12.12.2018	Väkivaltatyön Avainhenkilö koulutus	13

Muut tapahtumat

Aika	Tapahtuma	Osallistujat
11.4.2018	Isien ilta, Perhetalo Haikara	12
12.5.2018	Leikkipäivä, Perhetalo Haikara	130
4.6.2018	Asiakkaiden grilli-ilta, Perhetalo Haikara	80
28.9.2018	Vauvan päivä -tapahtuma, Yhteisötalo Messi, Kotka	55
19.10.2019	Nuoret valtaavat kaupungin talon- tapahtuma, Kotka	219
13.11.2018	Askarteluilta asiakkaille; Perhetalo Haikara	5
14.11.2018	Kaksi kotia -kiertue, Perhetalo Haikara	8
25.11.2018	Perhepäivä Kouvolassa,	130
26.11.2018	Hemmotteluilta asiakasäideille, Perhetalo Haikara	8
30.11.2018	Osakarin -päivän avoimet ovet, Perhetalo Haikara	70
11.12.18	Vapaaehtoisten joulutapaaminen, Ravintola Keisarinsatama	14
18.12.2018	Baby Bio, Kotkan leffat	6

2.3 Yhteistyö ja verkottuminen

”Yhteinen näkemys lapsiperheiden hyvinvoinnintukemisesta sekä innokkuus ja kehittämishalukkuus tekevät yhteisestä verkostotyöstä sujuvaa!”

Asiakastyöhön on sisältynyt säännöllinen yhteistyö perheen viranomais- ja läheisverkoston kanssa. Yhdistyksellä on aktiivisen toimijan rooli Kymenlaakson alueen verkostoissa ja kehittäjäryhmissä Työntekijät ovat osallistuneet vuoden aikana erilaisiin asiantuntijuutta vaativiin työryhmiin.

Edustukset, verkostot ja työryhmät

Kansallisen tason edustus, työryhmä tai verkosto	Ensi- ja turvakotien liiton liittohallituksen jäsen Ensi- ja turvakotien liiton liittokokous (2)
Maakunnan tason edustus, työryhmä tai verkosto	Kymenlaakson Lape ohjaustyöryhmä Lape kehittämisryhmä/ perhekeskus Lape kehittämisryhmä/ perhetyö ja kuntoutus Lape kehittämisryhmä/ lastensuojelu Lape kehittämistyöryhmä/ Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisy Lape kehittämisryhmä/ eroauttaminen (2) Lape kehittämisryhmä/ vanhemmuuden tuki Järjestö 2.0 ohjausryhmä Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy Socom; lastensuojelun edunvalvojien rekisteri
Kuntatason edustus, työryhmä tai verkosto	Kasva Kotkassa -työryhmä Kouvolan kaupungin Lape-ryhmä Etelä-Kymenlaakson lähisuhde- ja perheväkivallan ennaltaehkäisyn työryhmä (2) Etelä-Kymenlaakson Marak-työryhmä (2)

	Kotkan ICDP-koordinaation tukiryhmä (3) Kotkan vauvaperheen päihdetyön kehittämisryhmä (4) Kumppanuustalo-työryhmä Haminan väkivaltatyön koordinaatiotyöryhmä Kouvolan Sosiaali- ja kriisipäivystyksen debriefing-ryhmä Kouvolan Marak- työryhmä Kouvolan väkivaltatyön osaamistiimi Kotkan eroverkosto (2) Perhekeskusverkostot
Muu edustus	As. Oy Kotkan Kauppakulma, hallituksen jäsen

Vuosikokouksen yhteydessä luovutettiin Esikko-tunnustus sosiaalityöntekijä Johanna Arkimiehelle. Esikko-tunnustus annetaan vuosittain yhteistyökumppanille tai yhteistyötaholle, joka on työyhteisömme arvion mukaan osoittanut aitoa asiakasta kunnioittavaa ja arvostavaa suhtautumistapaa, lapsen edun huomioimista ja jonka toiminnasta välittyy toivoa antava ja kannustava työote.

Loppu vuodesta toteutimme yhteistyökumppanille kyselyn yhteistyön sujuvuudesta. Vastauksia tuli 57; julkinen sektori 43, järjestö 6, seurakunta 2, yksityinen sektori 6 ja muu 1. Vastaajista 87% oli täysin samaa mieltä siitä, että Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen toiminta on tarpeellista nyt ja tulevaisuudessa. Täysin samaa mieltä siitä, että yhteydenpito ja yhdessä tekeminen Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen kanssa toimii hyvin, oli vastaajista 68% ja melko hyvin 29%. Kehittämisehdotuksissa tuli esille se, että myös jatkossa toivotaan yhteistyön ja kehittämisen jatkuvan samanlaisena.

3. Seutukunnalliset palvelut ja laadukas toiminta

Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistys ry tarjoaa kymenlaaksolaisille lapsiperheille kansalaistoimintaan ja vertaistukeen pohjautuvia toimintoja sekä palveluja, jotka edellyttävät ammatillista osaamista ja asiantuntijuutta. Osa näistä palveluista on avoimia ns. kynnyksettömiä palveluita ja osa tietyn kunnan asukkaille tarkoitettuja palveluita. Yhdistyksen järjestämään toimintaan osallistui vuonna 2018 yhteensä 1024 henkilöä. Yksilökäyntejä toteutui 1880 ja ryhmäkertoja oli 296 ja niissä ryhmäkäyntejä 1992.

3.1 Järjestölähtöinen avopalvelutoiminta

Järjestölähtöinen avopalvelutoiminta on avointa, kaikille tarjottavaa, kynnyksetöntä toimintaa, jonka tavoitteena on asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Avopalvelun työmuotoja ovat baby blues – ja vapaaehtoisdoula- toiminta, uniohjaus, eroneuvo, tenavatupa, lasten yökylä sekä vertaisryhmä- ja retki- ja leiritoiminta.

Baby blues -toiminta sekä uniohjaus ja -rytmitys

”Tämä on huonosti nukkuvien lapsien ja heidän perheen pelastus!”

Baby Blues -toiminnan tavoitteena on tukea vauvaa odottavia vanhempia, synnytyksen jälkeen masentuneita äitejä ja heidän perheitään. Ensisijaisena tavoitteena on vanhemman ja vauvan välisen vuorovaikutuksen tukeminen, vauvan näkyväksi tekeminen sekä perheen voimavarojen löytäminen. Baby Blues – asiakkaaksi voi hakeutua jo vauvan odotusaikana. Baby blues- toimintaa toteutetaan Veikkauksen tuella ja se on asiakkaille maksutonta. Baby blues- työntekijän työkenttänä on koko Kymenlaakson alue. Työ on hyvin liikkuvaa, koska perheitä tavataan heidän omassa ympäristössä ja verkostoissa.
Kuluneen vuoden aikana asiakkuudessa oli 35 perhettä. Asiakkaita oli yhteensä 150 ja asiakastapaamisia oli 102, joista kotikäyntejä 54. Baby blues- työtä tehtiin myös viestitse ja puhelimitse, kontakteja oli yhteensä 169.
Baby blues- työntekijä osallistui vuoden aikana eri verkostoihin ja oli järjestämässä moninaista ryhmätoimintaa Kymenlaakson alueella yhdessä perhekeskusverkostojen kanssa. Tämä edisti työntekijän mahdollisuutta työpariuteen. Ensimmäistä lastaan odottaville perheille järjestettävässä monitoimijaisessa perhevalmennuksessa

Baby blues- työntekijä oli mukana vuoden aikana viisi kertaa. Odottaville perheille suunnattu avoin vertaistukiryhmä käynnistyi yhteistyössä Kotkan Imetystuki ry:n kanssa. Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen vapaaehtoisdoulia oli myös mukana ryhmässä. Ryhmä kokoontui syksyn aikana neljä kertaa. Osallistujia oli yhteensä 18. Jokaisella ryhmäkerralla oli oma parisuhteeseen, raskauteen, synnytykseen ja imetykseen liittyvä teema. Baby blues- asiakkailta saatu palaute oli myönteistä. Kiitosta tuli muuan muassa empaattisesta kuuntelusta, apuna ja tukena olemisesta sekä voimaa antaneista keskusteluista.

Baby blues- työhön liittyy tiiviisti uniohjaus, jonka tarkoituksena on tarjota apua huonosti nukkuvien vauvojen vanhemmille. Uniohjausta toteutettiin puhelimitse, sähköpostitse, koti -ja avokäynnein. Neuvontapuheluita ja sähköpostiviestejä oli yhteensä 189. Mikäli puhelimitse, sähköpostitse tai kotikäynnein tapahtuva ohjaus ei helpottanut perheen tilannetta, tarjottiin perheelle mahdollisuutta unirytmitysjaksoon Perhetalo Haikarassa. Vuoden aikana pidettiin yksi kolmen vuorokauden unirytmitysjakso, johon osallistui kaksi lasta. Jälkikäteen vanhemmilta saadun positiivisen palautteen johdosta voi päätellä, että jaksosta oli iso apu koko perheelle.

Baby blues työntekijä oli asiantuntijana mukana Ensi- ja turvakotien liiton koordinoimassa valtakunnallisessa Unichat -vertaiskeskustelussa toisen jäsenyhdistyksen työparina. Vuoden aikana Baby blues- työntekijä osallistui myös kutsuttuna erilaisiin tilaisuuksiin antamaan tietoa yhdistyksen toimintamuodoista ja palveluista sekä vauvojen ja pienten lasten univalverytmistä. Asiakkaat olivat varsin tyytyväisiä uniohjaukseen. Kokivat saaneensa helpotusta lapsen unirytmiin ja sitä kautta koko perheen jaksaminen ja hyvinvointi lisääntyi.

Unineuvola-toiminta käynnistettiin kevään 2018 aikana yhteistyössä Kouvolan kaupungin kanssa. Unineuvolavastaanotot olivat Keltakankaan ja Korian perhekeskuksilla joka toinen viikko. Ajat olivat niin suosittuja, että kaikki suunnitellut ajat käytettiin vuoden aikana. Käynneille toivottiin molempien vanhempien sekä oman terveydenhoitajan osallistumista. Unineuvolatapaamisen jälkeen työntekijä otti yhteyttä perheeseen noin kahden viikon kuluttua. Jokaiselta unineuvolassa käyneeltä perheeltä pyydettiin palautetta sähköisesti palautelomakkeella. Vuoden aikana unineuvolatapaamisissa kävi 30 perhettä, joista 27 vastasi palautteeseen. Heistä 93 % koki saaneensa apua unineuvolasta. Jokainen perhe olisi suositellut tapaamisia ystävilleen. Vain 4 vastaajista koki, että oman terveydenhoitajan osallistuminen tapaamiseen oli hyödyllistä. Poikkeuksetta jokaisesta palautteesta nousi esille lapsen nukkumiseen ja rytmiin liittyvien asioiden helpottuminen. Vanhemmat kokivat saaneensa selkeitä, konkreettisia ohjeita ja perusteluja lapsen nukkumisen tukemiseen. Lisäksi heidän voimavaransa ja motivaationsa paneutua asiaan kasvoi työntekijän kannustuksen ja rohkaisun avulla. He kykenivät sitoutumaan haastavan asian toteuttamiseen yhdessä vanhempina. Tämä vaikutti vanhempien parisuhteeseen ja koko perheen hyvinvointiin myönteisesti.

Vapaaehtoisdoula-toiminta

"Vapaaehtoistyö on tärkeää ja palkitsevaa."

Vapaaehtoisdoula toimii raskauden aikana tukihenkilönä ja/tai synnytystukihenkilönä. Vapaaehtoisdoula-toiminta on tarkoitettu erityistä tukea tarvitseville raskaana oleville äideille ja perheille, joilla on esimerkiksi suuria taloudellisia tai terveydellisiä haasteita. Vapaaehtoisdoula-toiminnan koordinoijina ovat toimineet Baby blues - työntekijä sekä avopalveluohjaaja. Heidän lisäkseen vapaaehtoisdoula-ryhmän ohjaajana alkuvuodesta toimi pitkään toiminnassa mukana ollut vapaaehtoisdoula. Ryhmä kokoontui kahdeksan kertaa säännöllisin väliajoin Perhetalo Haikaran tiloissa. Vertaisohjauksellinen ryhmä toimi myös tärkeänä työnohjauksena vapaaehtoisille. Ryhmästä saatu vertaistuki on koettu välttämättömäksi poikkeuksellista sitoutumista edellyttävälle vapaaehtoistoiminnalle.

Yhdistyksessämme toimi vuoden aikana yhteensä 17 vapaaehtoista synnytystukihenkilöä. Tukisuhteita vapaaehtoisdoulilla oli yhteensä 15. Vapaaehtoisdoulat olivat mukana kuudessa synnytyksessä. Vapaaehtoistunteja kertyi yhteensä 258. Vapaaehtoista synnytystukihenkilöä toivoneet äidit ja perheet olivat sekä kantasuomalaisia että maahanmuuttajataustaisia sekä yhden että kahden vanhemman perheitä.

Jokaiselle synnytystukihenkilöä tarvitsevalle perheelle on pyritty löytämään kaksi vapaaehtoisdoulaa, jotka toimivat ns. doulaparina. Näin pyrittiin varmistamaan se, että odottava äiti ja perhe saa vapaaehtoisdoulan myös

synnykseen mukaan, jos näin toivoivat. Tänä vuonna kaikille vapaaehtoisdoulaa toivoville perheille voitiin tarjota synnytystukihenkilö. Äitejä ja perheitä ohjattiin myös yhdistyksen ja alueen muihin palveluihin.

Vapaaehtoisdoulat yhdessä toimintaa koordinoivien baby blues-työntekijän ja avopalveluohjaajan kanssa esittelivät toimintaa erilaisissa tilaisuuksissa, vapaaehtoisdoulia osallistui muun muassa odottaville perheille suunnattuun ryhmään. Yhteistyö keskussairaalan synnytyssalin henkilökunnan kanssa oli toimivaa ja sitä kehitettiin edelleen. Yhteyskätilö ja Imetystuki ry:n tukiäiti olivat vierailemassa vapaaehtoisdoulien vertaisryhmässä. Kaksi vapaaehtoisdoulaa, jotka olivat käyneet Varhaisen imetyksen tukena- koulutuksen, järjestivät imetyskoulutusillan muulle ryhmälle. Alkusyksystä vapaaehtoisdoulille järjestettiin kokopäiväinen virkistys- ja koulutuspäivä Pulsan Asemalla. Koulutuksen tavoitteena oli tarjota lisäosaamista erityistä tukea tarvitsevien perheiden tukisuhteisiin.

Toiminnasta saatu palaute on ollut erittäin myönteistä. Vapaaehtoisdoulien tuki koettiin merkityksellisenä erityisesti raskausaikana. Vapaaehtoisdoulan mukanaolo lisäsi turvallisuudentunnetta ennen synnytystä ja synnytyksen aikana. Tärkeänä pidettiin myös keskustelutukea ja tiedon saamista synnytyksen kulusta ja imetyksestä. Perheiden lisäksi synnytysosaston kätilöiltä tuli kiitosta siitä, että synnyttävän äidin ja perheen on ollut levollisempaa olla synnytyksessä, etenkin tilanteissa, joissa perheellä ja henkilökunnalla ei ole ollut yhteistä kieltä. Vapaaehtoisdoulilta saadun palautteen mukaan he kokivat vapaaehtoistyön tärkeänä ja palkitsevana. Vapaaehtoisdoulat ovat voineet olla konkreettisesti hyödyksi ja avuksi.

Eroauttaminen

”Turhaan pelkäsin ja jännitin menoa, tilaisuus oli ihana ja rento. Tuli hyvä mieli.”

Yhdistyksemme eroauttamisen palvelut on tarkoitettu kymenlaaksolaisille lapsiperheille. Eroauttamista on kehitetty monin tavoin toimintavuoden aikana. Vastaava avopalveluohjaaja on ollut mukana yhdistyksen eropalveluiden suunnittelussa ja toteuttamisessa, ja hän on osallistunut myös maakunnallisen kehittämistyöryhmän toimintaan. Eroneuvo-koulutuksen käyneet Jussi-työntekijä ja avopalveluohjaaja osallistuivat seutukunnallisiin eropalveluiden kehittämistyöryhmiin. He ovat olleet toteuttamassa Eroneuvo-iltoja sekä osallistuivat valtakunnallisessa erotukihenkilötoiminnan toiminnan luomiseen ja kehittämiseen.

Pysyväksi toimintamuodoksi yhdistyksen eropalveluissa ovat Eroneuvo-illat. Eroneuvo on kertaluontoinen, avoin tilaisuus, joka on tarkoitettu eroa pohtiville ja eronneille vanhemmille, tervetulleita ovat myös eroperheiden läheiset. Eroneuvo-tilaisuuden järjestää toimintaan koulutettu työpari ja vähintään kaksi vapaaehtoista vertaisohjaajaa. Illat toteutetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kaikkiaan kuusi eron kokenutta, toimintamalliin koulutettua vapaaehtoista eri puolilta Kymenlaaksoa osallistuivat toimintaan ja he olivat erittäin motivoituneita olemaan mukana. Toiminnassa oli kuitenkin tarve suuremmalle vapaaehtoismäärälle ja vuonna 2018 koulutettiinkin kahdeksan uutta vapaaehtoistoimijaa. Eroneuvo-tilaisuuksia järjestettiin vuoden 2018 aikana kaikkiaan 9 (Kouvola 4, Hamina 2 ja Kotka 3). Asiakkaita oli tilaisuuksissa yhteensä 29. Eroneuvo-tilaisuuksista tiedotettiin aktiivisesti eri medioissa, ja myös vertaisohjaajat olivat mukana tiedottamisessa. Kertaalleen järjestettiin yhteinen kiittämisilta sekä jo aiemmin mukana olleille että uusille vapaaehtoisohjaajille.

Eroneuvo-tilaisuuksista saatu palaute on ollut myönteistä, ja etenkin vertaisohjaajien mukanaolo on koettu tärkeänä. Muiden kokemusten kuuleminen, mahdollisuus eropohdintaan ja etenkin se, että saman kokeneet ovat selvinneet vaikeasta elämäntilanteesta on tilaisuuksista saatujen palautteiden mukaan antanut toivoa omaan elämään ja tuonut uusia näkökantoja. Tilaisuudet on myös koettu luottamuksellisina kaikin puolin.

Neuvokahvila on kertaluonteinen tilaisuus, jossa eroa pohtivat tai eronneet vanhemmat voivat käydä. Iltatilaisuuden järjestelyistä vastaavat vapaaehtoistoimijat ja työntekijä on tarvittaessa saatavilla. Neuvokahviloita ei järjestetty toimintakaudella, mutta niiden järjestäminen on mahdollista tarpeen ja kysynnän mukaan. Lisäksi yhdistyksessä järjestettiin avoin luentotilaisuus Ensi- ja turvakotien liitto ry:n Kaksi kotia- kiertueen yhteydessä. Keskustelutilaisuuteen osallistujat kiittivät tilaisuuden hyvää ilmapiiriä ja pohdintaa herättänyttä keskustelua, kiittävää palautetta annettiin myös somessa.

Tenavatupa ja lasten yökylä

”Yökylää odotetaan jo pitkään etukäteen.”

Tenavatupa on leikki- ja alakouluikäisten lasten tilapäinen iltahoitopaikka ja toimintaa toteutetaan Veikkauksen tuella. Tenavatupa on ennaltaehkäisevää ja perheiden hyvinvointia edistävää toimintaa, jolla tuetaan vanhempien jaksamista tarjoamalla heille mahdollisuus omaan aikaan ja virkistäytymiseen ilman lapsia. Lapsille toiminta tarjoaa virikkeitä ja vaihtelua sekä mukavaa yhdessäoloa toisten lasten ja aikuisten kanssa. Toimintakaudella 2018 tenavatupa on toiminut Perhetalo Haikarassa torstaisin klo 16–21 välisenä aikana. Toiminnasta on vastannut avopalveluohjaaja, jonka työparina on ollut työllistetty työntekijä. Hoitoilloissa on ollut mukana myös vapaaehtoistyöntekijöitä ja opiskelijoita.

Toimintakaudella lasten yksilöllisiin tarpeisiin on pyritty vastaamaan mahdollisimman hyvin ja suunnitellusti. Lapsia on ohjattu leikkiin ja huomiomaan myös toisten lasten tarpeita ryhmässä. Lapsille on järjestetty iänmukaista ja mieluisaa tekemistä viihtyisässä ja turvallisessa ympäristössä. Hoitavien aikuisten läsnäolo on ollut aktiivista ja lapsia huomioivaa. Tenavatupailloissa on leikitty, askarreltu, pelailtu ja ulkoiltu Perhetalo Haikaran aidatulla piha-alueella.

Vuoden 2018 aikana tenavatuvan hoitoiltoja on ollut 37 ja toimintaan osallistui 29 lasta 19 eri perheestä ja osallistumiskertoja oli 146, (keskimäärin 4 lasta/ilta). Tenavatuvassa on voitu tarjota iltahoitopaikka myös sellaisille lapsille, jotka tarvitsevat paljon aikuisen ohjausta ja joiden osallistuminen ryhmiin olisi muuten ollut haasteellista. Vuoden 2018 aikana Tenavatuvassa on käynyt paljon alle 3-vuotiaita lapsia. Vanhemmille on ollut tärkeää, että lapsen on voinut tuoda turvallisin mielin viettämään aikaa ilman vanhempia. Monet pienet lapset ovat käyneet tenavatuvassa leikkimässä ja harjoittelemassa hoidossa olemista ennen päiväkodin aloittamista. Tenavatuvasta kerätyn asiakaspalautteen mukaan vanhemmille on ollut tärkeää saada pieni hengähdyshetki arjen keskelle ja mahdollisuus esim. omaan harrastukseen osallistumiseen.

Lasten yökylä toimii Perhetalo Haikarassa ja se järjestetään yhtenä viikonloppuna kuukaudessa kahdelle eri lapsiryhmälle. Ensimmäinen lapsiryhmä on hoidossa perjantai-illasta klo 18 lauantaipäivään klo 12 ja toinen vastaavan ajan lauantai-illasta sunnuntaipäivään. Toiminta on tarkoitettu yli 1,5-vuotiaille lapsille. Perhetalo Haikarassa on sopivat puitteet ja viihtyisät tilat yövyttää kerralla 7 - 8 lasta. Toiminnasta vastaa avopalveluohjaaja ja hänen lisäkseen yökylässä työskentelee ohjaaja, apuohjaaja sekä työllistetty työntekijä. Lisäksi toiminnassa on ollut mukana opiskelijoita ja vapaaehtoisia. Yökylätoimintaa toteuteaan Veikkauksen tuella. Yökylätoiminta on ennaltaehkäisevää ja pyrkii lisäämään kymenlaaksolaisten lapsiperheiden hyvinvointia. Toiminnan tarkoituksena on tukea vanhempien jaksamista tarjoamalla heille mahdollisuus pieneen lepohetkeen ja virkistäytymiseen ilman lapsia. Kotkan kaupungilla on mahdollisuus varata yökyläpaikka enintään 10 lastensuojelun piirissä olevalle lapselle kuukaudessa. Muut paikat ovat kenen tahansa kymenlaaksolaisen lapsiperheen varattavissa.

Ennen ensimmäistä yökylää perheitä ohjataan tutustumaan Perhetalo Haikaraan ja yökylän ohjaajiin. Tutustumiskäynnit toteutetaan tenavatupailtojen aikana, jolloin lapset voivat jäädä leikkimään tenavatupaan ilman vanhempaa. Tutustumiskäynneillä pyritään saamaan sekä lapselle että vanhemmille turvallinen olo ensimmäisestä yökylästä. Toimintakaudella lasten yksilöllisiin tarpeisiin on pyritty vastaamaan mahdollisimman hyvin ja suunnitellusti. Lapsille on tarjottu turvallinen yöhoitopaikka, iänmukaista ja mielekästä tekemistä viihtyisässä ja turvallisessa ympäristössä. Yökylässä on harjoiteltu ryhmässä toimimisen taitoja ohjaamalla lapsia ottamaan myös toisten lasten tarpeet huomioon. Perheiden yökylätarpeisiin on pyritty vastaamaan joustavasti ja lapset on huomioitu yksilöllisesti heidän ikäkauttaan ja tarpeitaan vastaavalla tavalla. Hoitavien aikuisten läsnäolo on ollut aktiivista ja lapsia huomioivaa.

Yökylä järjestettiin vuoden aikana 22 kertaa. Käyntikertoja oli 146 ja lapsia yökylässä oli keskimäärin seitsemän lasta/yökylä. Palvelua käytti 32 lasta 16 eri perheestä Toiminnan säännöllisyys on ollut perheille tärkeää, sekä lapset että vanhemmat ovat kertoneet, että yökylää odotetaan jo pitkään etukäteen. Erityistä tukea tarvitsevien lasten kohdalla on suunnitellusti ja joustavasti pystytty vastaamaan perheen tarpeisiin.

Vuoden aikana kerätyn asiakaspalautteen mukaan vanhemmat ovat olleet tyytyväisiä siihen, että lapsille tarjotaan turvallinen yökyläpaikka, jossa on monipuolista tekemistä. Tärkeää vanhemmille on ollut myös se, että lapset viihtyvät yökylässä. Lapsilta kerätystä palautteesta on noussut mukavan tekemisen ja yhdessäolon tärkeys. Monella yökyläperheellä on pienet tukiverkostot, jonka vuoksi yökylä on ollut heille erityisen tärkeä. Lisäksi perheiden taloudelliset- ja terveydelliset haasteet ja lasten erityistarpeet ovat kuormittaneet perheiden arkea, jolloin yökylän tarjoama pieni hengähdystauko arjen keskellä on ollut avuksi.

.

Vertaisryhmä- sekä retki- ja leiritoiminta

”Kerho on tuonut mukavaa vaihtelua arkeen. Vanhin lapsista odottaa aina innoissaan kerhoon pääsyä ja nuorempikin lähtee mielellään. Kerhossa on päässyt tutustumaan uusiin ihmisiin ja kerhon aktiviteetit ovat olleet mieluisia.”

Vertaisryhmät ovat yhdessä olon ja hyvän mielen ryhmiä, jotka ovat kaikille avoimia ja vertaisten ohjaamia. Säännöllisesti kokoontuvia vertaisryhmiä oli vuoden aikana neljä; isä-lapsi-kerho, naisten- ja miesten ryhmät sekä logoArt -ryhmä. näiden ryhmien lisäksi ryhmätoimintaa järjestettiin toisten toimijoiden kanssa yhdessä esim. perhekeskuksissa ja omien työmuotojen asiakkaille sekä yhdessä eri työmuotojen kanssa että yksittäin.
Ryhmäkertoja toteutui 188 (päiväryhmätoiminta pois lukien).
Isä-lapsi-kerhon tapaamisia oli vuoden aikana 12, joista kaksi oli pelkästään isille suunnattuja tapaamisia. Toiminnassa oli mukana yhteensä 16 isää ja 18 lasta. Keskimäärin kerhokerroilla oli 7 isää ja 8 lasta. Yhteensä 156 läsnäoloa. Isien keskusteluilta huhtikuussa järjestettiin Alvari-perhetyön kanssa yhteistyössä ja tilaisuus oli avoin kaikille. Iltaan osallistui yhdeksän isää. Syksyllä kerhotoiminta siirtyi Perhetalo Haikaran tiloista Kotkan kaupungin perhekeskukseen Länsi-Kotkaan. Kerhoon saatiin toinen ohjaaja Kotkan kaupungin perhetyöstä.

Isien palautetta:

”*Olemme tulleet mielellämme kerhoon, kun olemme päässeet. Kerhosta saa lapset uusia kavereita. Kaikin puolin positiivinen juttu ja toivottavasti jatkuu myös tulevaisuudessa.”*
”Kerho on mukava paikka, jonne on ollut aina helppo tulla, myös oma muksu on viihtynyt erinomaisesti vanhojen sekä uusien kavereiden kanssa.”

Naisten ryhmä on vertaistukeen perustuvaa ”matalan kynnyksen apua”, johon osallistuminen ei edellytä ennakkoilmoittautumista eikä sitoutumista. Tavoitteena on lisätä ryhmään osallistuvien kokonaisvaltaista hyvinvointia ja rohkeutta lähteä kotoa oman harrastuksen pariin. Vuonna 2018 naisten ryhmään osallistui 13 naista, ryhmä kokoontui seitsemän kertaa ja ryhmäkäyntejä oli 55.

Miesten ryhmän tavoitteena on miesten keskinäisen yhteisöllisyyden kokeminen sekä perheen ihmissuhteiden ja isyyden tukeminen. Vuonna 2018 miesten ryhmään osallistui 17 miestä. Ryhmä kokoontui 27 kertaa ja ryhmäkäyntejä oli 268.

”*Henkistä jaksamista, isolla J:llä.”*

LogoArt-ryhmä kokoontui vuoden aikana 28 kertaa. Ryhmään osallistui kuusi henkilöä ja ryhmäkäyntejä oli 56.

Leiri- ja retkitoiminnan tavoitteena on antaa asiakkuudessa oleville lapsille ja perheille mahdollisuus virkistäytymiseen. Vuoden aikana Alvari-perhetyö järjesti leirin asiakasperheiden lapsille leirikeskus Luovissa.

3.2 Päiväryhmä Untuva

”Olemme saaneet tukea toisilta äideiltä!”

Päiväryhmä Untuva on intensiivistä, ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa vauvaperhetyötä alle 3-vuotiaiden lasten vanhemmille ja vauvaa odottaville perheille. Untuva on tarkoitettu perheille, jotka tarvitsevat tiivistä tukea. Yleisimpiä syitä hakeutua ryhmään ovat vauvaperheen arjen hallinnan haastavuus, yksinäisyys ja sosiaalisen verkoston puute, sekä synnytyksen jälkeinen masennus tai akuutti elämänkriisi. Toiminnan rahoitus koostuu kuntaosuudesta sekä Stean avustuksista.

Toiminnan tavoitteena on ollut vahvistaa ja tukea vanhemmuutta, vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta, lapsen iänmukaista kehitystä sekä löytää uusia tapoja ja voimavaroja ratkaista ongelmatilanteita. Lapsille toiminta on tarjonnut heidän kasvuaan ja kehitystään tukevia kokemuksia. Erityisesti on tuettu heidän perusturvallisuuden tunnettaan ja luottamustaan aikuisiin. Työskentelyn ensisijainen tavoite on ollut tehdä lapsi näkyväksi ja auttaa vanhempia vastaamaan lapsen tarpeisiin. Kannustava vuorovaikutus (ICDP) -ryhmä toteutettiin äideille osana päiväryhmätoimintaa yhteistyössä Alvari perhetyön kanssa.

Vuonna 2018 perheet tulivat lastensuojelun, neuvolan perhetyön ja Alvari-perhetyön ohjaamina. Toimintavuoden aikana päiväryhmässä oli kahdeksan eri perhettä, joissa oli yhteensä yhdeksän lasta. Toimintapäiviä päiväryhmässä oli vuonna 2018 yhteensä 108. Lisäksi kotikäyntejä tehtiin 18 ja asiakaspalavereita oli 22. Perhetapaamisia sekä tapaamisia muualla kuin päiväryhmässä on ollut 17. Etu-liiton viisi vuorokautta kestäneelle intensiiviviikolle Sipoossa osallistui neljä perhettä (yhteensä seitsemän aikuista ja neljä lasta). Vuoden aikana järjestettiin yksi tapaaminen edelliskausien asiakkaille sekä loppuvuodesta Untuvan tiimi järjesti yhdistyksen asiakasvanhemmille yhteisen joulukorttiaskarteluillan, yhteistyössä vapaaehtoisen kanssa.
Perheet arvioivat saaneensa paljon tai erittäin paljon tukea Päiväryhmätoiminnasta asiakaspalautteen perusteella. Vanhemmilta kysytyn palautteen mukaan perheet olivat saaneet apua vauvan hoitoon, vauvan kanssa leikkimiseen, vauvan tarpeiden ymmärtämiseen ja vanhemmaksi kasvamiseen. Myös perheiden asioiden selvittelyyn asiakasperheet kokivat saaneen paljon tukea ja apua. Vertaistuki on toteutunut ryhmässä erittäin hyvin; palautteen perusteella kaikki äidit kertoivat saaneensa tukea toisilta äideiltä. Kaikki perheet olivat tyytyväisiä päiväryhmäjaksoon ja yhden isän suullisessa palautteessa nousi esiin tyytyväisyys siitä, että isät on huomioitu hyvin työskentelyssä. Päiväryhmässä kevätkaudella järjestetty isien ja lasten päivä sai kiitosta ja niitä toivottiin jatkossa lisää. Jatkossa pyritäänkin juurruttamaan isä-lapsi päivää käytännöksi jokaiselle päiväryhmäkaudelle. Jatkotavoitteena Päiväryhmätyöskentelyssä on myös osallisuuden edelleen kehittäminen. Myös jälkitukityön kehittäminen jatkotapaamisten oikeanlaisen käytännön löytymiseen on tavoitteena tulevalle vuodelle.

3.3 Väkivaltatyön palvelukeskus Pysäkki

”Näitä asioita ei ole käsitelty missään muussa tahossa, olemme niin tyytyväisiä.”

Pysäkki tarjoaa kynnyksetöntä apua perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa kokeville tai väkivaltaa käyttäville. Perheen saama varhainen apu estää väkivaltakierteen syntymisen ja lisää kaikkien perheenjäsenten turvallisuutta ja hyvinvointia. Työskentelyssä on tärkeää välittää toivon ja väkivallasta selviytymisen näkökulmaa. Asiakastyötä toteutetaan yksilö-, pari ja perhetapaamisina. Tapaamisilla asiakasta autetaan tunnistamaan väkivallan eri muotoja ja haetaan selviytymiskeinoja väkivallan katkaisuun. Työskentelyn tulee olla mahdollisimman turvallista kaikille osapuolille. Tapaamiskertoja asiakasta kohti on korkeintaan viisi.

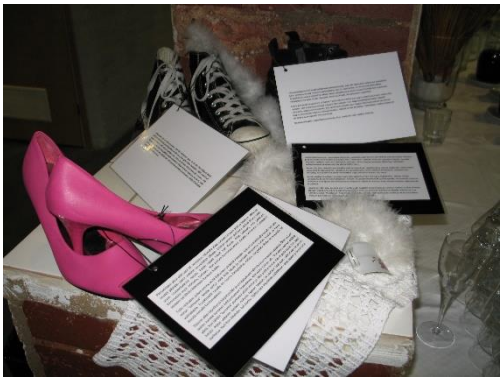

Asiakastyön lisäksi Pysäkin työntekijät toimivat alueen yhteistyöverkostoissa tuomalla niihin väkivaltatyön osaamista. Pysäkin työntekijät osallistuvat Kotkan ja Kouvolan MARAK-ryhmiin. Koska Pysäkki tarjoaa palvelua koko Kymenlaakson alueella, toimitilat ovat sekä Kotkassa että Kouvolassa ja työntekijät toimivat näissä vuoroviikoin.
Pysäkki toimii kolmihenkisenä työtiiminä: Jussi-työntekijä, naistyöntekijä ja lapsityöntekijä. Yksi työntekijöistä toimii vastaavana työntekijänä. Pysäkillä oli vuonna 2018 henkilövaihdoksia. Naistyöntekijä palasi toimivapaalta huhtikuun alussa ja lapsityöntekijä vaihtui marraskuun alussa. Työntekijä vaihdokset vaikuttivat osaltaan asiakasmääriin, varsinkin lapsiasiakkaiden määrä väheni loppuvuodesta. Vuonna 2018 Pysäkillä tavattiin yhteensä 147 asiakasta, joista Kouvolasta oli 58, Kotkasta 68, Haminasta 9, Pyhtäältä 6 ja Kaakon kaksikosta 5. Asiakkaista miehiä oli 57, naisia 76 ja lapsia 14. Asiakastapaamisia vuonna 2018 oli 301. Asiakkaat kävivät tapaamisilla keskimäärin kaksi kertaa. Asiakastapaamisten lisäksi Pysäkin työntekijät antoivat ohjausta ja neuvontaa puhelimitse, osallistuivat asiakkaiden verkostopalavereihin sekä olivat osaltaan toteuttamassa Ensi- ja turvakotien liiton ylläpitämää TurvaChat -palvelua.

Pysäkin järjestämiä ryhmiä vuonna 2018 oli: **naisten traumainformoitu joogaryhmä**, joka toteutettiin yhdessä joogastudio Yogelinan kanssa Kotkassa. Ryhmä kokoontui kymmenen kertaa ja tavoitti yhdeksän asiakasta. He kertoivat palautteessa saaneensa levollisuutta, kehotietoisuutta ja positiivista suhtautumista itseen. Joogaa toivottiin jatkossa lisää. **Lasten tunnetaito ryhmä** kokoontui kahdeksan kertaa ja ryhmässä oli neljä lasta. Pysäkin nelihenkinen **kehittäjäryhmä Pöyristyneet** kokoontui kuusi kertaa. Lisäksi Pöyristyneet antoivat kokemuksellista asiantuntijuutta LAPE hankkeeseen, osallistuivat väkivaltatyön foorumin suunnitteluun ja toteutukseen, osallistuivat kokemusasiantuntijana Kouvolan väkivaltatyön osaamistiimiin ja antoivat kokemuksellisen näkökulman maakunnalliseen väkivaltatyön avainhenkilökoulutukseen.

Pysäkki on mukana Ylisukupolvisen kaltoinkohtelun katkaisu hankkeessa (YKK-hanke). Kolme vuotinen (2017-2020) hanke toteutetaan yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton, kahdeksan jäsenyhdistyksen, THL:n ja Tampereen yliopiston kanssa. Pysäkki on mukana hankkeen ensimmäisessä osatavoitteessa, jossa luodaan työkalu TURVA10 turvallisuuden ja turvattomuuden käsittelyyn lapsiperheitä kohtaaville ammattilaisille.

Pysäkin suurin ponnistus vuonna 2018 oli valtakunnallisen Väkivaltatyön foorumin järjestäminen Kotkassa 22 – 23. elokuuta yhdessä yhdistyksen ja Ensi- ja turvakotien liiton kanssa. Foorumi kokosi 196 osallistujaa ympäri Suomen.

3.4 Alvari-perhetyö®

”Elämään oli tullut iloa ja tulevaisuuden toivoa!”

Alvari-perhetyö® on lastensuojelun asiakkuudessa oleville perheille suunnattua suunnitelmallista ja pitkäkestoista erityistason apua ja tukea. Alvari-perhetyön® tavoitteena on perheenjäsenten voimavarojen vahvistuminen ja vanhemman välittävän huolenpidon lisääntyminen. Perhetyöllä pyritään suuntaamaan huomio myönteiseen vuorovaikutukseen sekä vahvistamaan vanhemman ja lapsen välistä ainutlaatuista suhdetta. Perhetyöllä tuetaan vanhempia huomaamaan lapsen vahvuudet ja herkistymään hänen tarpeilleen.

Alvari-perhetyössä® perhe voi saada apua lasten kasvatuksessa ja hoidossa, perheenjäsenten välisessä vuorovaikutuksessa, turvallisen perhe-elämän luomisessa ja ylläpitämisessä, päihteiden käytön hallinnassa, kodinhoidossa sekä asioinnissa kodin ulkopuolella. Lasten iän ja kehitystason mukaista leikki-, harrastus- ja viriketoimintaa tuetaan yksilöllisesti lapsen ajatukset ja toiveet huomioiden sekä tarjotaan koko perheelle mahdollisuuksia virkistäytymiseen ja vertaistukeen.

Vuonna 2018 Alvari-perhetyössä® oli 58 asiakasta, joista 31 lasta ja 27 aikuista. Asiakastyö sisälsi 762 tapaamista perheiden kotona tai kodin ulkopuolella sekä 56 palaveria. Lisäksi työ sisälsi runsaasti yhteydenottoja puhelimitse ja sähköpostitse. Alvari-perhetyö® järjesti yhdessä Väkivaltatyön Palvelukeskus Pysäkin kanssa lasten tunnetaitoryhmän ja Päiväryhmä Untuvan kanssa Kannustava vuorovaikutus / ICDP-ryhmän. Tunnetaitoryhmään osallistui Alvari-perhetyöstä® kolme lasta ja Kannustava vuorovaikutus / ICDP -ryhmään neljä äitiä. Lasten syyslomaleirillä, vauvojen päiväleirillä ja lasten päiväleirillä oli yhteensä 15 lasta. Erilaiset yhdistyksen ja Alvari-perhetyön® vertaistapahtumat, perheiden talvitapahtuma, isien saariretki, grilli-ilta, äitien hemmotteluilta ja joulutupa, tavoittivat vuoden aikana yhteensä 89 nykyistä tai entistä Alvari-perhetyön® asiakasta. Näistä yksi toimi yhdistyksessä vapaaehtoisena ja yksi kokemusasiantuntijana. Perheet myös osallistuivat aktiivisesti yhdistyksen kansalaistoiminnan järjestämiin tapahtumiin. Alvari-perhetyön® toiminnan rahoitti Kotkan kaupunki.

Asiakkailta kerätyn palautteen perusteella Alvari-perhetyöllä® oli monenlaisia myönteisiä vaikutuksia perheiden elämään. Suurin osa vanhemmista koki saaneensa apua päivärytmin selkiytymiseen, arjessa jaksamiseen, varmuuteen lastenhoidossa sekä luottamuksessa omiin voimavaroihin. Lisäksi monen vanhemman mielestä perhetyö auttoi kanssakäymisen taitoihin ja elämänilon saamisessa. Lasten palautteissa korostui Alvari-perhetyöntekijöiden kanssa vietetyn ajan ja yhteisen tekemisen tärkeys.

Alvari-perhetyön tiimin itsearvioinnin perusteella asiakaslasten turvallisuus oli lisääntynyt ja kaltoinkohtelu vähentynyt. Perheiden elämään oli tullut iloa ja tulevaisuuden toivoa. Apua uskallettiin ottaa vastaan ja perheenjäsenet olivat oppineet keskustelemaan asioista. Lasten kehityksessä oli tapahtunut suurta edistystä. Vanhempien kyvyt ja varmuus vanhemmuudessa olivat lisääntyneet sekä perheenjäsenten välisissä suhteissa oli tapahtunut myönteisiä muutoksia.

3.5 Tapaamispaikkatoiminta

”Ilman tapaamispaikkaa lapsen ja vanhemman yhteydenpito ei olisi voinut jatkua.”

Tapaamispaikkatoiminnan tavoitteena on tarjota puolueeton ja turvallinen tapaamispaikka lapselle ja hänestä erossa asuvalle vanhemmalle. Lapsella on lakisääteinen oikeus pitää yhteyttä ja tavata kumpaakin vanhempaansa. Lapsen ja vanhemman väliset tapaamiset voivat hankaloitua huolto- ja tapaamisriitatilanteissa. Muita syitä tapaamispaikan käyttöön voivat olla esim. päihdeongelmat, vanhempien keskinäinen epäluottamus ja väkivallan uhka. Tapaamisia järjestetään myös kodin ulkopuolelle sijoitetuille lapsille, heidän vanhemmilleen sekä muille lapselle tärkeille läheisille. Toiminnan avulla lapsella on mahdollisuus säilyttää suhde myös muihin hänelle tärkeisiin läheisiin esim. isovanhempiin ja sisaruksiin.

Tapaamiset toteutetaan Perhetalo Haikarassa sijaitsevassa tapaamispaikka Esikossa. Jokaiselle tapaavalle perheelle varataan oma huone, ja keittiö on käytössä tarpeen mukaan. Lisäksi perheiden käytössä on aidattu piha-alue leikkivälineineen. Toiminnan tarkoituksena on luoda mahdollisimman hyvä ja antoisa hetki lapsen ja vanhemman välillä kodinomaisessa ympäristössä. Työskentelyn tavoitteena on aina myös se, että tapaamiset voisivat siirtyä etävanhemman kotiin silloin, kun se perheen tilanne huomioon ottaen on mahdollista.

Esikossa työskentelee kolme osa-aikaista avopalveluohjaajaa. Työntekijät vastaavat käytännön järjestelyistä, valvovat tapaamisia ja ovat tukena tapaamistilanteissa. Tapaamisten turvallisen ja toimivan käytännön toteutuksen takia läsnä on usein kaksi työntekijää. Tapaamistilanteita tarkastellaan erityisesti lapsen näkökulmasta.

Toimintakauden aikana toteutuneita tapaamisia ja vaihtoja on ollut yhteensä 301. Tapaamisten kesto on vaihdellut 1 – 3 tuntiin. Lähi- ja etävanhemman perheitä on ollut yhteensä 88 ja tapaajalapsia 54, yhteensä asiakkaita 154. Tapaamisten järjestelyihin liittyviä puheluita on kirjattu 184 ja alkukeskusteluja on ollut 32. Tapaamispaikka on ollut avoinna arkipäivisin sekä pääsääntöisesti kaksi lauantaita kuukaudessa. Tapaamisaikojen järjestämisessä on toimittu joustavasti asiakasperheiden ja yhteistyöverkoston toiveet ja erityisesti eri-ikäisten lasten tarpeet, mm. koulupäivät huomioiden. Tapaamisia on toteutettu valvottuina tai tuettuina, lisäksi on järjestetty valvottuja vaihtoja. Pääasiassa toiminnan on rahoittanut Kotkan kaupunki. Lisäksi muutama muu kaupunki on ostanut palvelua yhdistykseltä.

Vuoden aikana tapaamispaikka Esikossa suoritettiin tapaamispaikkatoiminnan laatukriteerien auditointi, jossa käytiin läpi rakenne-, prosessi- ja tuloskriteerit, ja selvitettiin millä tavalla yhdistyksessä toimitaan kriteereissä mainittujen asioiden osalta. Auditointiin osallistuneet yhteistyökumppanit antoivat palautetta siitä, että toimintaa ohjaa lapsen etu ja työntekijät uskaltavat rohkeasti asettua lapsen puolelle. Kokemusasiantuntijoina auditoinnissa oli mukana kaksi asiakasta, jotka kertoivat omasta näkökulmastaan. Auditointiin osallistunut kokemusasiantuntija kertoi, että ilman tapaamispaikkaa lapsen ja vanhemman yhteydenpito ei olisi voinut jatkua.

Asiakkaat ovat antaneet kiittävää palautetta siitä, että tapaamispaikka toimii puolueettomasti. Sekä vanhemmille että lapsille on ollut tärkeää, että tapaamisissa on ollut läsnä tutuiksi ja turvallisiksi koetut työntekijät. Lisäksi asiakkaat ovat kiittäneet tilojen kodikkuutta ja viihtyisyyttä, sekä sitä, että tekemistä löydetään eri-ikäisten lasten tarpeet huomioiden. Viihtyisä piha-alue ja etenkin toimintavuoden aikana hankitut leikkivälineet kuten keinut ja leikkimökki ovat saanut kiitosta sekä lapsi- että aikuisasiakkailta.

Tapaamispaikkatoimintaa on kehitetty auditoinnin tuoman palautteen pohjalta ja avopalveluohjaajien lisäkoulutuksen myötä. Yhteistyötä on kehitetty edelleen mm. kuntien lastenvalvojien, lastensuojelun ja perheneuvoloiden sekä Kymenlaakson käräjäoikeuden kanssa. Kotkan lastenvalvojien kanssa järjestettiin kaksi yhteistyöpalaveria ja lastensuojelun sosiaalityöntekijän kanssa pidettiin palaveri kirjaamisen kehittämiseksi. Lahden Ensi- ja turvakoti ry:n tapaamispaikan työntekijöiden kanssa jatkettiin vuosittaisia verkostokokoontumisia, jotka on koettu tärkeänä toiminnan arvioinnin ja kehittämisen kannalta.

4. Hallinnon ja talouden luotettavuus sekä työyhteisön hyvinvointi

4.1 Luottamuselimet, johtaminen ja henkilöstö

Yhdistys on itsenäinen lastensuojelujärjestö, joka kuuluu jäsenenä Ensi- ja turvakotien liittoon. Yhdistyksen hallinnosta on vastannut kymmenjäseninen johtokunta. Toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja ovat valmistelleet johtokunnassa käsiteltävät asiat.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin edelleen Hannele Sirrola ja varapuheenjohtajaksi Heidi Nevalainen. Johtokunnan muut jäsenet olivat Heidi Hansén, Toni Kosma, Tarja Siimes, Dan Lundberg, Nina Brask, Mari Nielsen, Maria Wiren sekä Päivi Äärynen. Toimintavuoden aikana johtokunnan kokouksia oli yhdeksän. Sihteerinä kokouksissa toimi toiminnanjohtaja.

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 21.3.2018. Läsnä oli 14 yhdistyksen jäsentä. Vuosikokous valitsi yhdistyksen tilintarkastajiksi KHT Lotta Kauppilan ja HT Kai Salmivuoren.

Yhdistyksen vastaavista ohjaajista ja väkivaltatyöntekijästä, vastaavasta Alvari-perhetyöntekijästä sekä toiminnanjohtajasta koostuva johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti kuukausittain. Myös työpaikkapalaverit, talokokoukset sekä toimintokohtaiset tiimit ovat toteutuneet sovitusti.

Toimintavuoden aikana yhdistyksessä työskenteli 20 työntekijää (18,1 htv). Lisäksi yhdistyksellä oli yksi palkkatuella palkattu työntekijä.

Hallinto ja talous 1,5 htv	Toiminnanjohtaja ja toimistonhoitaja 50%
Alvari-perhetyö® 6 htv	Vastaava Alvari-perhetyöntekijä sekä viisi Alvari-perhetyöntekijää
Päiväryhmätoiminta 3 htv	Vastaava ohjaaja Kaksi ohjaajaa
Väkivaltatyön palvelukeskus Pysäkki 3 htv	Vastaava väkivaltatyöntekijä, lapsityö Väkivaltatyöntekijä, naistyö Väkivaltatyöntekijä, Jussi – työntekijä
Järjestölähtöiset avopalvelut 3,6 htv	Vastaava avopalveluohjaaja (50%) Vapaaehtoistyön koordinaattori (50%) Avopalveluohjaaja, Eroneuvo ja doula-toiminta (20%) Baby blues –työntekijä, baby blues-, unikoulu- ja doula-toiminta Yökylätoiminnasta vastaava ohjaaja (tuntityö, 46h/kk) Yökylä-ohjaaja (tuntityö, 24h/kk) Yökylä lastenhoitaja, apuohjaaja (30h/kk) Tenavatupaohjaaja (tuntityö 24h/kk) Työllistetty työntekijä (100h/kk)
Tapaamispaikkatoiminta 1,6 htv	Vastaava avopalveluohjaaja (50%) Avopalveluohjaaja (69%) Tapaamispaikkaohjaaja (31,7%)

Yhdistyksessä oli vuoden aikana harjoittelijana viisi ammattikorkeakouluopiskelijaa. Henkilökunnan työterveyshuolto oli järjestetty Kymijoen työterveyden/ Pihlajalinnan toimesta. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma on laadittu vuosiksi 2018-2021.Terveydenhoitoalan työntekijäjärjestöihin kuuluvien työntekijöiden luottamusmiehenä toimi Mia Lahti. Sosiaalialan työntekijäjärjestöihin kuuluvat työntekijät eivät valinneet omaa luottamusmiestä. Yhdistyksen työsuojeluvaltuutettuna on toiminut Kirsi Pietikäinen ja ensimmäisenä varavaltuutettuna Jukka Mörsky ja toisena Hannele Mäkelä. Toiminnanjohtajan työnkuvaan kuului myös työsuojelupäällikön tehtävät. Yhdistykselle laadittiin ohjeistus tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä. Tietosuojavastaavan tehtävään nimettiin toimistonhoitaja Arja Moilanen.

4.2. Ammatillinen kehittyminen, työnohjaus ja työhyvinvointi

Yhdistyksen tavoitteena on toimia hyvänä työnantajana työntekijöilleen, mikä näkyy mm. työntekijöiden osaamisen jatkuvana vahvistamisena sekä työhyvinvointiin panostamisena.

Ammattitaidon ylläpitämiseksi työntekijät ovat osallistuneet aktiivisesti Ensi- ja turvakotien liiton järjestämiin, oman työmuotonsa koulutuksellisiin työkokouksiin sekä muihin ammattitaitoa ylläpitäviin koulutuksiin. Koulutuspäiviä oli yhteensä 136, keskimäärin seitsemän työntekijää kohden. Kaikkien työntekijöiden osalta täydennyskoulutussuositus täyttyi erinomaisesti. Sairauspoissaolopäiviä oli vuoden 2018 aikana 273 kappaletta, keskimäärin 13 päivää/ työntekijä.

Työnohjaus on yksi työhyvinvoinnin sekä laadukkaan palvelutuotannon perusteita. Työnohjaukset toteutuivat vuoden aikana pääasiallisesti säännöllisesti. Päiväryhmä Untuvan sekä baby blues -toiminnan työnohjaajana

toimi psykologi Sirpa-Sofia Pernu sekä Raija Apajalahti, Alvari-perhetyön® työnohjaajana Tarja Seppälä ja Väkivaltatyön palvelukeskus Pysäkin työnohjaajana Pia Marttala, Viola ry:stä sekä psykologi Anneli Kellberg. Tapaamispaikkatoiminnan työnohjaaja oli perheterapeutti Pirjo Mäkelä. Työnohjauskertoja oli yhteensä 27.

Työntekijöiden työhyvinvointia on tuettu koulutuksen ja säännöllisen työnohjauksen lisäksi tarjoamalle työntekijöille mahdollisuus viikoittaiseen tyky-tuntiin sekä kulttuuri- ja liikuntaseteleillä. Lisäksi Hyvinvointikeskus Huuma tarjosi lahjoituksena yhdistyksen työntekijöille yksilön kokonaisvaltaista hyvinvointia tukevan työhyvinvointiprojektin. Tyky-päivä suuntautui kesäkuussa 2018 Virolahdelle jalokivimuseoon sekä Pulsan asemalle.

Ensi- ja turvakotiyhdistyksen työntekijät Piia Mikkola (vas.) ja Pia Metsola löytävät itsensä usein Hyvinvointikeskus Huuman kuntosalilta raskaan työpäivän jälkeen.

> ” Työssä jaksaminen on parantunut. Olemme myös tutustuneet työkavereiden kanssa uudella tavalla.

Työntekijät ovat arvioineet vuoden aikana kaksi kertaa työyhteisön toimivuutta - mikä on hyvin ja mitä kehitettävää. Keskimääräisesti työntekijät arvioivat työyhteisön tilanteen hyväksi. Alla olevassa taulukossa on kuvattu kyselyn tuloksia väitekohtaisesti. Vastaajamäärä oli molemmilla kerroilla 17 työntekijää.

Miten meillä mennee?
1 paljon kehitettävää, 2 jonkin verran kehitettävää, 3 hyvä tilanne, 4 erinomainen tilanne

Väite	**Kesäkuu 2018**	**Joulukuu 2018**
Meillä on kannustava ilmapiiri.	3,05	2,94
Vuorovaikutus on avointa	2,64	2,88
Osaamme erotella tunteet ja tosiasiat	2,7	2,76
Reflektiivinen työote on työtapamme	3,05	3,0
Meillä on pelisäännöt ja työyhteisötaitoja kehitetään yhdessä.	3	3,06
Saan riittävästi työn suorittamiseen liittyvää tietoa.	2,94	2,88
Asiakkaat osallistuvat toimintamme kehittämiseen	2,68	2,64
Olen innostunut työni tekemisestä.	3,5	3,35
Keskiarvo	**2,945**	**2,938**

4.3 Talous

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan kokonaistuotot olivat tilivuonna 2018 1 027 794,22 euroa ja kokonaiskulut 1 040 431,95 euroa. **Varsinaisen toiminnan kokonaistulos oli - 12 637,22€ alijäämäinen.** Alijäämän syynä oli Alvari-perhetyön varsinaisen toiminnan alijäämäinen tulos sekä yhdistyksen omistuksessa olleiden Opistokatu 8:n toimitilojen vastikekulut tammi-maaliskuussa 2018.

Varsinaisen toiminnan tuotot koostuivat
- ✓ Stea – avustukset 37 %

- ✓ Kuntien avustukset 18 %
- ✓ Palveluiden myynti 40 %
- ✓ Muut avustukset ja tuotot 5 %

Varsinaisen toiminnan kulut syntyivät
- ✓ palkat ja palkkiot 66 %
- ✓ henkilösivukulut 13 %
- ✓ muut kulut 21 %

Varainhankinnan tulos oli 7481,63 euroa tuottojäämäinen. Myös sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulos oli 6904,04 euroa tuottojäämäinen. Yhdistys myi maaliskuussa 2018 yhdistyksen omistuksessa olleen Opistokatu 8 A4-5, B24 huoneiston. Stea luopui yhdistyksen hakemuksen perusteella yhdistykselle antaman investointiavustuksen takaisin perinnästä.

Vuoden 2018 tilinpäätöksen kokonaistulos oli 1748,93 euroa ylijäämäinen.

Toiminnan tukijoita:

Veikkauksen sekä Kymenlaakson kuntien lisäksi yhdistyksen toimintaa ovat tukeneet useat yksityiset henkilöt sekä seuraavat yritykset ja yhteisöt:

LC Kotka Keisarinna
Mary Kayn itsenäiset ihonhoidonkonsultit
JHL - Kotka
Kouvolan kaupunki
Kymenlaakson jäte
Suhonen & Jaakkola
Lions Kouvola
Esprit Kouvola
Vanhalan tila
Kaarniemen Martat
Anjalankosken Martat
Merikeinu
Humanitas ry
Hyvinvointikeskus Huuma

5. Tulevaisuuden näkymät

Kymenlaaksossa käynnistyi vuoden 2019 alussa Kymenlaakson sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymä, KymSote. Vuoden 2018 aikana on jo alustavasti uusia kumppanuuksia luotu, mutta työ jatkuu aktiivisena edelleen. Yhdistys on mukana mm. luomassa maakuntaan uutta järjestörakennetta yhdessä Järjestö 2.0 -hankkeen kanssa. Haastetta saattaa tehdä myös mahdolliset tulevat uudet sote-lait, joiden valmistelua ja tilannetta on seurattava tarkasti ja varmistuttava yhdistyksen toimintaedellytykset myös mahdollisen sote-uudistuksen jälkeen.

Yhdistys haki vuonna 2018 Stea:n kohdeavustusta Pidä kiinni-hoitojärjestelmän® mukaisen avopalveluyksikön toimintaan. Aiesopimus toiminnan käynnistämisestä tehtiin myös maakunnallisen sote -projektiryhmän kanssa. Stea:n avustusehdotus oli myönteinen, joten tulevan vuoden yhtenä merkittävimpänä työnä on käynnistää Pidä kiinni -avopalveluyksikkö® osaksi kymenlaaksolaista perhepalveluverkostoa. Toimipiste tulee sijoittumaan Kouvolaan ja näin myös osaltaan tukee yhdistyksen strategian toteutumista.

Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistyksen johtokunta sekä toiminnanjohtaja kiittää kaikkia yhteistyötahoja ja toiminnan tukijoita kuluneesta vuodesta. Erityiskiitokset vapaaehtoisille sekä yhdistyksen työntekijöille siitä, että mahdollistatte omalla työpanoksellanne ja ammattitaidolla sen, että voimme tarjota tukea apua sitä tarvitseville kymenlaaksolaisille lapsiperheille!

Kotka 5.2.2019

Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n johtokunta

Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistys ry

Vuositilasto 2018

Kaikki toiminnot yhteensä	
Asiakkaita, joista	1024
Lapsia	275
Tapahtumiin osallistuneita	1144
Asiakaskontakteja, joista	3872
Ryhmäkäyntejä	1992
Tapahtumia	31
Alvari - perhetyö	
Perheitä	16
Aikuisia	27
Lapsia	31
Käyntejä	762
Asiakaspalavereja	56
Päiväryhmä Untuva	
Perheitä	8
Aikuisia	11
Lapsia	9
Toimintapäiviä	108
Läsnäolopäiviä	916
Asiakaspalavereja	20
Baby blues- toiminta	
Perheitä	35
Aikuisia	68
Lapsia	82
Tapaamisia/ kotikäyntejä	102
Ryhmiin osallistuneita	108
Ryhmäkäyntejä	103
Uniohjaus	
Unikoulujaksot	1
Uniohjaus	189
Unineuvola asiakkaat	30
Vapaaehtoisdoulatoiminta	
Perheitä	15
Tapaamisia	52
Tapaamispaikka	
Perheitä	88
Lapsia	54
Tapaamisia	301
Alkukeskusteluja	32

Pysäkki	
Asiakkaita	147
Lapsia	14
Miehiä	57
Naisia	76
Käyntejä	301
Ryhmiä	3
Ryhmäkokoontumisia	24
Tenavatupa	
Lapsia	29
Tenavatupakertoja	37
Käyntikertoja	146
Lasten yökylätoiminta	
Lapsia	32
Yökyläkertoja	22
Käyntikertoja	155
Isä-lapsikerho	
Isiä	16
Lapsia	18
Kerhokertoja	12
Käyntikertoja	156
Miesten ryhmä	
Miehiä	17
Ryhmäkokoontumisia	27
Käyntikertoja	268
Naisten ryhmä	
Naisia	13
Ryhmäkokoontumisia	7
Käyntikertoja	55
LogoArt -ryhmä	
Osallistujia	6
Ryhmäkokoontumisia	28
Käyntikertoja	56